

RADIOLOGIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Radiologia
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	A-08
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki podstawowe
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	1
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	dr hab. Rafał Filip
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 30	20	0	10	0	0

Ogólna liczba punktów ECTS – I	0,5	0	0,5	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: rozumienia idei badań radiologicznych, przygotowywania chorego do badań radiologicznych, rozpoznawania powikłań po badaniu i leczeniu radioterapią, sprawowania opieki nad chorym po badaniu i leczeniu radioterapią.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie poszczególnych układów organizmu, objawach ubocznych działania leków oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			

A.W7.	określa fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W8.	posiada wiedzę z zakresu diagnostyki radiologicznej;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
A.U12.	powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład
A.U17.	ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej;	zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru	wykład

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – Radiologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Diagnostyka radiologiczna.	3	A.W8.
2.	Nieinwazyjne i inwazyjne metody obrazowania.	4	A.W7.
3.	Przygotowanie chorego do badań radiologicznych.	2	A.W8., A.U17.
4.	Opieka nad chorym po badaniach radiologicznych.	1	A.W8., A.U17.
5.	Radioterapia – rodzaje, wskazania.	2	A.W8., A.U12.
6.	Opieka nad chorym leczonym radioterapią.	2	A.W8., A.U17.
7.	Chemioterapie – rodzaje, wskazania.	2	A.U12.
8.	Podawanie i postępowanie z cytostatykami	2	A.U12.
9.	Opieka nad chorym po chemioterapii.	2	A.U12.
Razem godzin		20	

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Angiografia w stanach neurologicznych i neurochirurgicznych.	-	A.W7., A.W8.

2.	Obrazowanie z użyciem radioizotopów.	-	A.W7., A.W8.
3.	Scyntygrafia przełyku i żołądka.	-	A.W7., A.W8.
4.	Radiologiczne badanie kontrastowe górnego odcinka przewodu pokarmowego.	-	A.W7., A.W8.
Razem godzin		10	

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Canavaugh B. M., (red.) Rowiński W.: Badania laboratoryjne i obrazowe dla pielęgniarek, Wydanie I, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.
2. Pruszyński B.: Diagnostyka obrazowa. PZWL, Warszawa 2005.
3. Pruszyński B.: Radiologia. PZWL, Warszawa 2000.
4. Helpert R. D., Feczko P. J., tłum. Różyło T. K.: Radiologia przewodu pokarmowego. Wyd. Czelej, Lublin 2000.

Uzupelniająca:

1. Koper A., Wrońska I.: Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobą nowotworową. Czelej, Lublin 2003.
2. Pruszyński B.: Diagnostyka obrazowa: Podstawy teoretyczne i metodyka badań. PZWL, Warszawa 2000.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Radiologia	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności*
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	20
Praca własna studenta – samokształcenie	10
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	15
SUMA GODZIN	45
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	1

*godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru, w semestrze III – w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z zaliczenia – poprawnych odpowiedzi).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W7., A.W8., A.U12., A.U17.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgnarki) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: A.W7., A.W8.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

(podpis osoby

odpowiedzialnej za przedmiot)

Zastępca Dyrektora
Instytutu Dobrocy Zdrowia
Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu
Celina
dr Maria Cepulak

(podpis Dyrektora Instytutu/

Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
Ms. Anicje Lls

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

DIETETYKA**I. INFORMACJE OGÓLNE**

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Dietetyka
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	C-19
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	2
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	mgr Małgorzata Kochman
Język wykładowy	polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ <u>ćwiczenia*</u>	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 30	10	10	10	0	0
Ogólna liczba punktów ECTS – 2	1	0,5	0,5	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Kształcenia w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Kształcenia	Według decyzji studenta	-	-
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: ilościowego i jakościowego zapotrzebowania organizmu człowieka na składniki pokarmowe niezbędne dla funkcjonowania organizmu w warunkach zdrowia i choroby, roli poszczególnych składników pokarmowych w ustroju, norm żywieniowych w zależności od wieku, stanu zdrowia i aktywności fizycznej, składu i wartości odżywczych produktów spożywczych, dysfunkcji wymagających żywienia dietetycznego, metod oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia, stosowanych metod żywienia dietetycznego, planowania żywienia dietetycznego w wybranych schorzeniach oraz potrafi sprawować opiekę w leczeniu żywieniowym i żywieniu dietetycznym.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Zdrowie publiczne, Podstawy pielęgniarstwa, Promocja zdrowia.
wymagania wstępne: student ma wiedzę o anatomii, funkcji, patologii poszczególnych narządów i układów organizmu ludzkiego, farmakoterapii stosowanej w dietetyce, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia danych o pacjencie (wywiad, obserwacja, pomiar parametrów, analiza dokumentacji), udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
C.W27.	definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W28.	wymienia zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku i charakteryzuje istotę żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W29.	zna zasady profilaktyki i leczenia dietetycznego oraz powikłania dietoterapii;	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W51.	zna środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	zaliczenie z oceną – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
C.U46.	ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia
C.U47.	prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dorosłych oraz dzieci zdrowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	ćwiczenia

C.U48.	stosuje wybrane diety terapeutyczne w otyłości, niedożywieniu, cukrzycy, hiperlipidemii, nadciśnieniu tętniczym, chorobach serca i naczyń krwionośnych, trzustki i wątroby;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność; zaliczenie pisemne na ocenę - krótkie ustrukturyzowane pytania; zadania praktyczne.	ćwiczenia
C.U69.	posiada umiejętność doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu.	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność; zaliczenie pisemne na ocenę - krótkie ustrukturyzowane pytania; zadania praktyczne.	ćwiczenia
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta	ćwiczenia

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć
Wykład - Dietetyka

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Podstawy dietetyki: <ul style="list-style-type: none"> definicja dietetyki ,działy dietetyki, kierunki rozwoju dietetyki. określenie żywienia dietetycznego. przemiany energetyczne w organizmie człowieka. Bilans energetyczny ustroju i obliczenie zapotrzebowania na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby. Wartość odżywcza produktów spożywczych – charakterystyka poszczególnych grup produktów. 	2	C.W27.
2.	Podstawy żywienia dietetycznego. <ul style="list-style-type: none"> rodzaje i charakterystyka diet, zróżnicowanie diet u dzieci i dorosłych, przykłady zastosowania żywienia dietetycznego w wybranych stanach zdrowia, niedożywienie i jego następstwa, żywienie dojelitowe i pozajelitowe, udział pielęgniarki w leczeniu żywieniowym. 	4	C.W28.

3.	Zasady profilaktyki i leczenia dietetycznego : <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowe żywienie, wady żywienia • żywienie człowieka w zdrowiu, • ocena stanu odżywienia i sposobu żywienia. • powikłania dietoterapii 	2	C.W29.
5.	<ul style="list-style-type: none"> • środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, 	2	C.W51.
<i>Razem godzin</i>		10	

Ćwiczenia – Dietetyka

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Zasady prawidłowego żywienia. Układanie jadłospisów.	2	C.U47.
2.	Ocena jadłospisów i planowanie żywienia dla człowieka zdrowego i chorego.	2	C.U47.
3.	Ocena stanu odżywienia i sposobu żywienia.	2	C.U46.
4.	Wskazania dotyczące żywienia dietetycznego – klasyfikacja diet.	2	C.U48
5.	Dobór środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielanie informacji o ich stosowaniu.	2	C.U69
<i>Razem godzin</i>		10	

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Ko efektu kształcenia
1.	Rodzaje diet stosowanych w leczeniu chorób	5	C.W29.
2.	Formy leczenia żywieniowego-żywnienie enteralne i parenteralne, zadania pielęgniarki w leczeniu żywieniowym.	5	C.W28.
<i>Razem godzin</i>		10	

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Dominiak I., Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D.: Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych. Wyd. Edumetriq, Sopot 2016.
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa, 2014.
3. Width M., Reinhard T.: Dietetyka kliniczna. Urban & Partner, Wrocław, 2014.
4. Payne A., Barker H.: Dietetyka i żywienie kliniczne. Urban & Partner, Wrocław, 2013.
5. Gajewska D., Peckenpaugh N.J.: Podstawy żywienia i diety -terapia. Edra Urban & Partner, Wrocław 2011, 2015.
6. Chevallier L.: 60 zaleceń dietetycznych w wybranych stanach chorobowych. Edra Urban & Partner, Wrocław 2015.

Uzupelniająca:

1. Ziemiański S.: Normy żywienia człowieka – fizjologiczne podstawy. PZWL, Warszawa 2001.
2. Polskie Towarzystwo Żywienia Pozajelitowego i Dojelitowego; Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego. Scientifica, Kraków, 2014.
3. Campbell T. Colin, Campbell II Thomas M.T.: Nowoczesne zasady odżywiania. Przełomowe badanie wpływu żywienia na zdrowie. Galaktyka, Łódź 2011.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Dietetyka	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności*
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	20
Praca własna studenta – samokształcenie	10
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	10
SUMA GODZIN	40
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	2

*godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów i ćwiczeń:

- 1). Zaliczenie pisemne z oceną, – test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach i ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% na 100% punktów zaliczenia poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 15-20 pytań obejmujący treści programowe wykładów – czas rozwiązywania testu 45 minut oraz krótkie ustrukturyzowane pytania – 15-20 pytań obejmujących treści programowe ćwiczeń.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W27, C.W.28, C.W.29, C.W51, C.U.46, C.U. 47, C.U.48, C.U69, D.K1.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 60% na 100% możliwych do osiągnięcia.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa,
 - prawidłowy i logiczny układ treści,
 - jasność i zrozumiałość treści,
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa),
 - szczegółowość opracowania,
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii,
 - estetyka pracy.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W27, C.W.28, C.W.29.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.

Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.
-----------------------	--	---	--	---

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

- A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniарzа, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.
- B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo dużа, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniарzа, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.
- C – dobry – 4,0 (wiedza dużа, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniарzа, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.
- D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniарzа, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.
- E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniарzа, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.
- F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniарzа, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

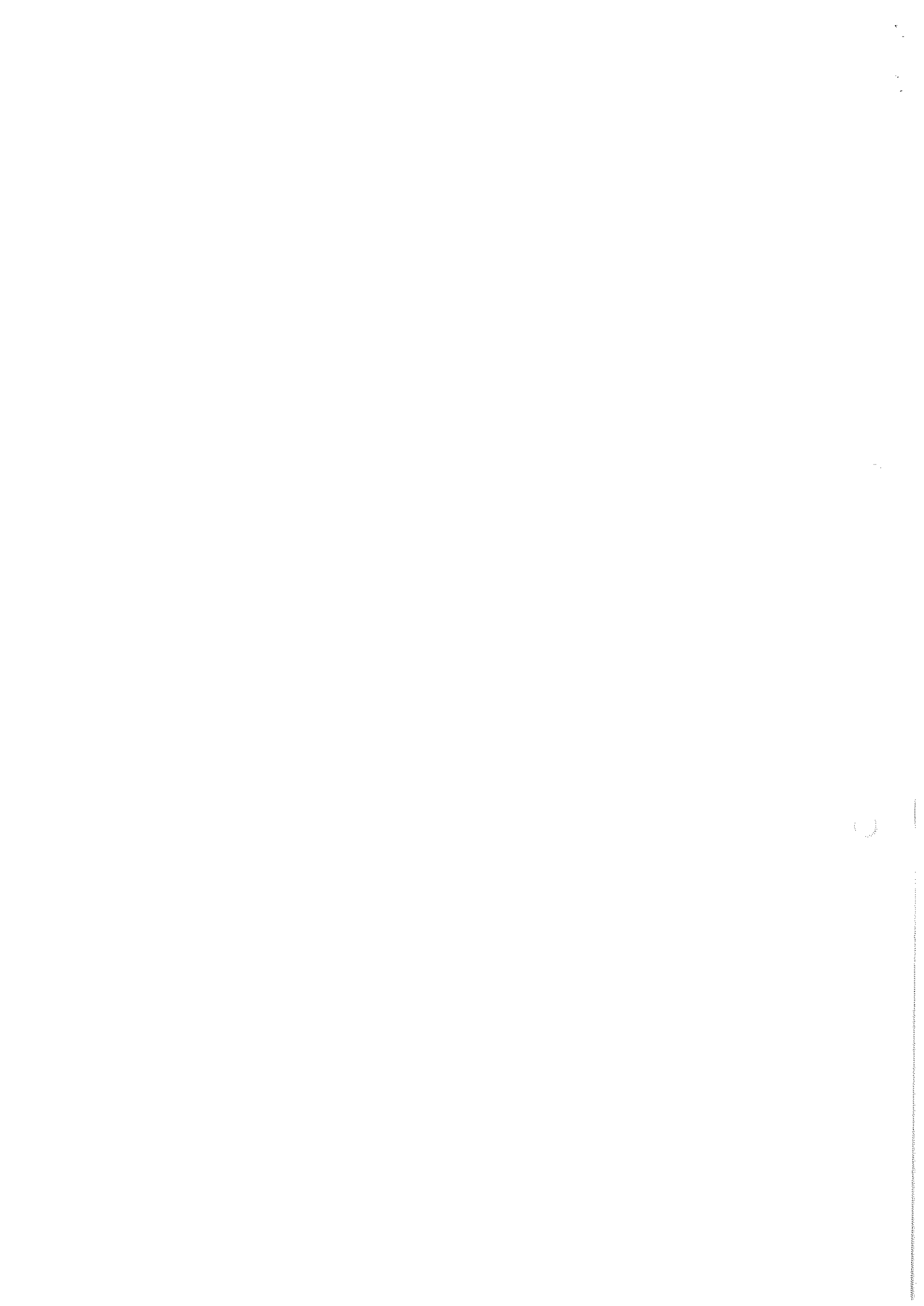
„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Kordwan Halga wate
 (podpis osoby odpowiedzialnej za przedmiot)

Zastępca Dyrektora
 Instytutu Oceny Jakości
 Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej
 im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu
Celof
 dr Mariola C. Chulak
 (podpis Dyrektora Instytutu/
 Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

na Aneta Kles
 (podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

BADANIE FIZYKALNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Badanie fizykalne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	C-20
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	doc. PWSTE, dr n. med. Anna Lewandowska dr n. med. Janina Zajchowska
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	<u>laboratorium/</u> ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 60	20	30	10	0	0
Ogólna liczba punktów ECTS – 3	1	1	1	0	0
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Kształcenia w harmonogramie zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Kształcenia w harmonogramie zajęć	Według decyzji studenta		
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu przeprowadzania badań podmiotowych i przedmiotowych pacjentów w różnym wieku, samodzielnego wykonywania badania fizykalnego i oceny stanu zdrowia, a także interpretacji podstawowych badań diagnostycznych w szpitalach, ambulatorium i w domu oraz oceny i rozpoznania stanów zagrożenia życia.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Podstawy Pielęgniarstwa.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych układów, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji) oraz o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
A.U4.	konstruuje wzór wykorzystania podstaw wiedzy anatomicznej w badaniu przedmiotowym;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W30.	omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W31.	charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
C.W32	określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania,	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
C.U36.	ocenia stan zdrowia jednostki i rodziny – „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swoistej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe), interpretacja badań;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U49.	przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje i interpretuje wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej i jej dokumentowania;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U50.	rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i wieku geriatrycznym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U51.	wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, szyi, klatki piersiowej, w tym układu sercowo – naczyniowego, układu oddechowego, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo – szkieletowego i układu nerwowego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
C.U52.	dokumentuje wyniki badania fizykalnego i ich	obserwacja studenta	laboratorium

	wykorzystanie w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta;	demonstrującego umiejętność	
C.U53.	wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	laboratorium
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	laboratorium
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	laboratorium
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	laboratorium
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	laboratorium

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć
Wykład – Badanie fizykalne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Wprowadzenie do tematyki przedmiotu. Ogólny podział badania fizykalnego.	1	C.W30. C.W31.
2.	Badanie podmiotowe niemowląt, dzieci i osób dorosłych.	1	C.W30. C.U36.
3.	Badanie ogólne. Diagnostyka laboratoryjna. Dokumentacja kliniczna pacjenta.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
4.	Badanie skóry.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
5.	Badanie układu siateczkowo-śródbłonkowego.	2	A.U4.

			C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
6.	Badanie jamy ustnej, gardła szyi.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
7.	Badanie układu oddechowego.	1	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
8.	Badanie gruczołów wydzielania wewnętrznego.	1	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52..
9.	Badanie układu sercowo – naczyniowego.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
10.	Badanie jamy brzusznej, badanie per rectum.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
11.	Badanie żeńskich, męskich narządów płciowych.	1	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
12.	Badanie układu kostno-stawowego i mięśniowego.	1	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
13.	Badanie układu nerwowego.	1	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
14.	Badanie narządów zmysłów.	1	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
Razem godzin		20	

Laboratorium – Badanie fizykalne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Badanie podmiotowe niemowląt, dzieci i osób dorosłych.	2	C.W30 A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
3.	Badanie ogólne. Dokumentacja kliniczna pacjenta. Diagnostyka laboratoryjna.	3	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
4.	Badanie skóry.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
5.	Badanie układu siateczkowo-śródbłonkowego.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
6.	Badanie jamy ustnej, gardła szyi.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
7.	Badanie układu oddechowego.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
8.	Badanie gruczołów wydzielania wewnętrznego.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
9.	Badanie układu sercowo – naczyniowego.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
10.	Badanie jamy brzusznej, badanie per rectum.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51.

11.	Badanie żeńskich, męskich narządów płciowych.	2	C.U52. A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52. C.U53
12.	Badanie układu kostno-stawowego i mięśniowego.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
13.	Badanie układu nerwowego.	3	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
14	Badanie narządów zmysłów.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
Razem godzin		30	

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Badanie dziecka.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
2.	Badanie osób starszych.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
3.	Badanie układu ruchu.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
4.	Badanie gruczołu piersiowego	2	C.U53
5.	Diagnostyka laboratoryjna.	2	A.U4. C.W32 C.U49. C.U50. C.U51. C.U52.
Razem godzin		10	

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Dyk D. (red.): Badania fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2012.
2. Kokot F. (red.): Wywiad i badanie przedmiotowe. Urban & Partner, Wrocław 2004.

Uzupelniająca:

1. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom II. Czelej, Lublin 2004.
2. Kabata J., Kalinowski L., Szczepańska – Konkel M., Angielski S.: Badania laboratoryjne w codziennej praktyce. MAK media, Gdańsk 2005.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Badanie fizykalne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności*
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	50
Praca własna studenta – samokształcenie	10
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	50
SUMA GODZIN	70
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	3

*godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktazem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, kaliper, waga, wzrostomierz, siatki centylowe, stetoskop, otoskop, oftalmoskop, młotek neurologiczny, symulator badania układu oddechowego i krążenia.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Zaliczenie pisemne na ocenę – krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). krótkie ustrukturyzowane pytania, 30 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 60 minut. 30 zakres weryfikacji efektów A.U4. C.W30. C.W31. C.W32C.U36 C.U49.C.U50. C.U51. C.U52. C.U53.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, wykonanie samodzielnego badania przedmiotowego oraz przeprowadzenie wywiadu

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student samodzielnie przeprowadzi badanie przedmiotowe i podmiotowe
- 2) zakres weryfikacji efektów A.U4. C.W30. C.W31. C.W32C.U36 C.U49.C.U50. C.U51. C.U52. C.U53. D.K1. D.K2. D.K4. D.K5. D.K6. D.K7. D.K8. D.K10.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z przygotowania samodzielnego badania

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student samodzielnie przeprowadzi badanie przedmiotowe

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

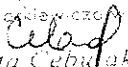
E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

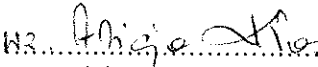
Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

Zastępca Dyrektora
Instytutu Ochrony Zdrowia
Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-24
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	II
Semestr	III, IV
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	15
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	prof. dr hab. Janusz Schabowski dr n. med. Magdalena Kozimala
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	Wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 370	70 (30 choroby wewnętrzne, 40 pielęgniarstwo internistyczne,)	0	20	120	160
Ogólna liczba	4	0	1	6	4

punktów ECTS – 15					
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Kształcenia w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział chorób wewnętrznych w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczelnia podpisała umowę	Oddział chorób wewnętrznych wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczelnia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma posiadać wiedzę na temat: zaburzeń ze strony chorób wewnętrznych, metod diagnostycznych stosowanych w internie, chorób internistycznych najczęściej występujących w populacji osób dorosłych, pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach internistycznych oraz sprawować profesjonalną opiekę pielęgniarską nad chorymi internistycznie.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa, Dietetyka

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu pokarmowego, oddechowego, moczowego, wewnątrzwydzielniczego, krążenia, krwiotwórczego, patologii ze strony w/w układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarskich.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W3.	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, wątroby, trzustki, moczowego, kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
D.W4.	zna zasady oceny stanu chorego w internie;	egzamin pisemny – test	wykład

		jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	
D.W5.	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad chorym w internie;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W7.	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych w internie;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	wykład
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w internie i ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W10.	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W11.	różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w oddziale wewnętrznym;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału internistycznego;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W14.	zna zasady organizacji opieki internistycznej w Polsce;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W15.	zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych;	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U2.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki pacjentów w chorobach internistycznych;	obserwacja studenta demonstrującego	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

		umiejętność	
D.U8.	diagnozuje stopień rozwoju ryzyka odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U11.	doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U.12.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U25.	prowadzi, dokumentuje ocenia bilans płynów pacjenta.	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad chorym: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgniactwa”, „Proces Pielęgowania”, zabiegów pielęgniarskich i raportów, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjnej z zaleceniami w zakresie samoopieki;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U30.	tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za	obserwacja studenta	zajęcia praktyczne,

	człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K9.	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – Choroby wewnętrzne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Choroby układu krążenia, serca i naczyń krwionośnych.	3	D.W3. D.W4. D.W5.
2.	Schorzenia układu oddechowego.	3	D.W3. D.W4. D.W5.
3.	Schorzenia układu trawiennego.	3	D.W3. D.W4. D.W5.
4.	Schorzenia wątroby.	3	D.W3. D.W4. D.W5.
5.	Schorzenia trzustki.	3	D.W3. D.W4. D.W5.
6.	Schorzenia układu moczowego.	3	D.W3. D.W4. D.W5.
7.	Schorzenia układu krwiotwórczego.	3	D.W3. D.W4.

			D.W5.
8.	Schorzenia układu dokrewnego.	3	D.W3. D.W4. D.W5.
9.	Schorzenia układu kostno – stawowego.	3	D.W3. D.W4. D.W5.
10.	Schorzenia mięśni.	3	D.W3. D.W4. D.W5.
<i>Razem godzin</i>		30	

Wykład – Pielęgniarstwo internistyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Zadania i kompetencje pielęgniarki wobec chorego hospitalizowanego w oddziale internistycznym.	1	D.W4. D.W10. D.W11. D.W14. D.W12.
2.	Udział pielęgniarki w diagnostyce i terapii chorób internistycznych.	1	D.W5. D.W7.
3.	Ogólna charakterystyka objawów patologicznych chorób układu sercowo naczyniowego.	1	D.W5. D.W7. D.W15.
4.	Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu krążenia.	1	D.W5. D.W7. D.W15.
5.	Pielęgnowanie chorego z chorobą niedokrwienną serca, nadciśnieniem tętniczym	2	D.W6. D.W8. D.W10.
6.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niewydolnością serca.	1	D.W6. D.W8. D.W10.
7.	Pielęgnowanie chorego z zawałem mięśnia sercowego.	1	D.W6. D.W8. D.W10.
8.	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu oddechowego.	1	D.W6. D.W8.

			D.W10.
9.	Diagnostyka w pulmonologii – zadania pielęgniarki.	1	D.W5. D.W7. D.W15.
10.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i astmą oskrzelową.	2	D.W6. D.W8. D.W10.
11.	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z gruźlicą.	2	D.W6. D.W8. D.W10.
12.	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony przewodu pokarmowego.	1	D.W5. D.W7. D.W15.
13.	Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób przewodu pokarmowego.	1	D.W5. D.W7. D.W15.
14.	Opieka pielęgniarska nad chorym z: chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy.	2	D.W6. D.W8. D.W10.
15.	Opieka pielęgniarska nad chorym z przewlekłym zapaleniem trzustki.	1	D.W6. D.W8. D.W10.
16.	Opieka pielęgniarska nad chorym z marskością wątroby.	2	D.W6. D.W8. D.W10.
17.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z ostrym i przewlekłym zapaleniem pęcherzyka żółciowego.	1	D.W6. D.W8. D.W10.
18.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą. Edukacja w cukrzycy.	2	D.W6. D.W8. D.W10.
19.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym ze śpiączką hipoglikemiczną i hiperglikemiczną.	2	D.W6. D.W8. D.W10.
20.	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy.	1	D.W6. D.W8. D.W10.
21.	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu moczowego.	1	D.W5. D.W7. D.W15.
22.	Zadania pielęgniarki w diagnostyce urologicznej.	1	D.W5. D.W7. D.W15.
23.	Opieka pielęgniarska nad chorym z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek.	2	D.W6. D.W8. D.W10.

24.	Pielęgnowanie pacjenta z chorobą zapalną nerek i dróg moczowych.	1	D.W6. D.W8. D.W10.
25.	Pielęgnowanie pacjenta z kłębuszkowym zapaleniem nerek	1	D.W6. D.W8. D.W10.
26.	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym dializowanym.	2	D.W6. D.W8. D.W10.
27.	Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu krwiotwórczego.	1	D.W5. D.W7. D.W15.
28.	Zdania pielęgniarki w opiece nad chorym z niedokrwistością.	1	D.W6. D.W8. D.W10.
29.	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z białaczką.	1	D.W6. D.W8. D.W10.
30.	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym ze skazą krwotoczną.	1	D.W6. D.W8. D.W10.
31.	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów.	1	D.W6. D.W8. D.W10.
Razem godzin		40	

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.
1.	Przygotowanie pacjenta do leczenia cukrzycy metodą ciągłego podskórnego wlewu insuliny.	-
2.	Śluzak przedsiionka lewego – przyczyny, objawy, leczenie. Rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.	-
3.	Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu higieny i profilaktyki schorzeń układu krążenia.	-
4.	Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu profilaktyki schorzeń układu ruchu.	-
5.	Osteoporoza– rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.	-
6.	Zespół nerczycowy– rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.	-
7.	Zapalenie płuc– rola pielęgniarki w profilaktyce schorzenia.	-
8.	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z wrzodziejącym zapaleniem jelita grubego i chorobą Leśniowskiego - Crohna.	-
9.	Pielęgnowanie chorego z zapaleniem mięśnia sercowego.	-
10.	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z ziarnicą złośliwą i szpiczakiem mnogim.	-

11.	Zapoznanie się ze specyfiką pracy w Stacji Dializ.	-
<i>Razem godzin</i>		20

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale internistycznym.	12	D.U1. D.K1. D.K2. D.K3. D.K4. D.K5. D.K6. D.K7. D.K8. D.K9. D.K10.
2.	Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i personelem.	12	D.U2.
3.	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale internistycznym.	12	D.K7.
4.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta na oddział internistyczny.	12	D.U9.
5.	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	12	D.U1. D.U8. D.U33.
6.	Rozpoznanie potrzeb/ problemów pacjenta ze schorzeniami narządów wewnętrznych.	13	D.U.12. D.U27.
7.	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta.	13	D.U1. D.U30. D.U32. D.U35.
8.	Dokumentowanie świadczeń opieki pielęgniarskiej.	13	D.U13. D.U25. D.U28.
9.	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	13	D.U3.

10.	Znajomość etiologii , objawów i sposobów leczenia: choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy, choroby wieńcowej, niewydolności serca, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, niedokrwistości, cukrzycy, przewlekłej niewydolności nerek	2	D.U.12.
11.	Znajomość potrzeb/problemów pacjenta i sposobów ich zaspokajania w wyżej wymienionych jednostkach chorobowych	3	D.U11.
12.	Znajomość badań diagnostycznych w internie, interpretacja wyników badań	3	D.U9. D.U34.
Razem godzin		120	

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektów kształcenia
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale internistycznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad pacjentem.	20	D.U1. D.K1. D.K2. D.K3. D.K4. D.K5. D.K6. D.K7. D.K8. D.K9. D.K10.
2.	Uczestniczenie w przyjęciu chorego na oddział internistyczny.	20	D.U1.
3.	Rozpoznanie potrzeb problemów pielęgnacyjnych u pacjentów ze schorzeniami narządów wewnętrznych. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	40	D.U1. D.U8. D.U33. D.U.12. D.U27. D.U30. D.U32. D.U35.
4.	Udział w procesie leczenia pacjenta ze schorzeniami narządów wewnętrznych.	80	D.U2. D.U9.

			D.U3. D.U.12. D.U11. D.U9. D.U34.
Razem godzin		160	

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Kokot F.: Choroby wewnętrzne. PZWL, Warszawa 1996.
2. Talarska D., Zozulińska – Żiółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2017.
3. Daniluk J., Jurkowska G.: Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005.
4. Pączek L., Mucha K., Foroniewicz B.: Choroby wewnętrzne – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Wyd. I, Wyd. PZWL, Warszawa 2005.
5. Jurkowska G., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2014.

Uzupełniająca:

1. Wierusz – Wysocka B., Zozulińska – Żiółkiewicz D., Pisarczyk – Wiza D., Naskręt D.: Choroby wewnętrzne. UMim. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2008.
2. Arendarczyk M., Cudak E., Jakubowska E.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. PZWL, Warszawa 2014;

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności*
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	350
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	40
SUMA GODZIN	410
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	15

*godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktązem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgniarskich wg załącznik nr 1, sprzęt do nauki czynności z zakresu ratownictwa medycznego wg załącznik nr 2, sprzęt do badania fizykalnego wg załącznik nr 3, opisy przypadków, prezentacje.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, w semestrze III - w sesji zimowej z chorób wewnętrznych oraz egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania z pielęgniarstwa internistycznego.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi z chorób wewnętrznych oraz z pielęgniarstwa internistycznego).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test wielokrotnego wyboru składający się z 30 pytań obejmujący treści programowe (30 pytań z części klinicznej i 15 pytań z pielęgniarstwa z podziałem na cztery grupy egzaminacyjne, 15 pytań dla każdej z grup) – czas rozwiązywania testu 45 minut oraz 90 minut na odpowiedzi na pytania z pielęgniarstwa internistycznego
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.4, D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.10, D.W.11, D.W.12, D.W.14, D.W.15.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Zaliczenie samokształcenia obejmuje przygotowanie i przedstawienie prezentacji na jeden z dziesięciu wybranych tematów.
 - Prezentację przygotowuje grupa od 20 do 25 studentów.
 - Temat może być zaproponowany przez studenta.
 - Ocena prezentacji obejmuje: uzasadnienie wyboru tematu, zawartość merytoryczną, formę graficzną, podsumowanie, bibliografię i czas prezentacji (10 min.).
- 3). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy zaprezentowanej na temat i oddanej w wersji elektronicznej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 4). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z prezentacji minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).
- 5) Na egzaminie z każdego tematu prezentacji pojawi się jedno pytanie.
- 6). Obowiązkowe uczestniczenie w poznaniu specyfiki pracy w Stacji Dializ (lista obecności).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Studenci podzieleni na grupy opracowują w formie elektronicznej na podstawie aktualnej literatury jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela lub według własnych zainteresowań.
- 2). Kryteria oceny prezentacji:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (program Microsoft Office PowerPoint wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 30, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wersja elektroniczna na płycie CD – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.4, D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.10, D.W.11, D.W.12, D.W.14, D.W.15.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem

kształcenia).

- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z kolokwium zaliczeniowego w formie pisemnej. Ocena pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z kolokwium 60% na 100% punktów.
- 4). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 5). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Kryteria do oceny wiadomości: Znajomość etiologii, objawów i sposobów leczenia: choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy, choroby wieńcowej, niewydolności serca, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, niedokrwistości, cukrzycy, przewlekłej niewydolności nerek (0-10 pkt.), znajomość potrzeb/problemów pacjenta i sposobów ich zaspokajania w wyżej wymienionych jednostkach chorobowych (0-10 pkt.), znajomość badań diagnostycznych w internie, interpretacja wyników badań (0-10 pkt.). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 18 pkt. (60% na 100%) (18 pkt. – 3,0; 19-21 pkt. – 3,5; 22-24 pkt.- 4,0; 25-27 pkt.- 4,5; 28-30 pkt.-5,0)
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.2, D.U.3, D.U.8, D.U.9, D.U.11, D.U.12, D.U.13, D.U.25, D.U.27, D.U.28, D.U.32, D.U.33, D.U.34, D.U.35.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.2, D.U.3, D.U.8, D.U.9, D.U.11, D.U.12, D.U.13,

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne Uwaga! Tych efektów nie ma w module nauki podstawowe i nauki społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

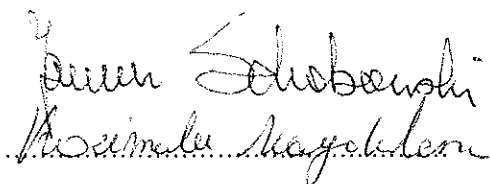
F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

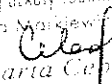
„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

(podpis osoby

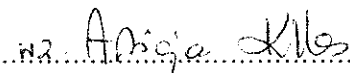
odpowiedzialnej za przedmiot)

Zastępca Dyrektora
Instytutu Dobroty Zdrowia
Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

dr. Maria Cepulak

(podpis Dyrektora Instytutu/

Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

PEDIATRIA I PIELEŃNIARSTWO PEDIATRYCZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-25
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	II
Semestr	III, IV
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	17
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	doc. PWSTE, dr n. med. Anna Lewandowska mgr Aneta Ospelt -Bąk
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 410	70 (40 pediatria, 30 pielęgniarstwo)	0	20	160	160
Ogólna liczba punktów ECTS – 17	4	0	1	8	4
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Kształcenia w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział dziecięcy w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczennia podpisała umowę	Oddział dziecięcy wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczennia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę z zakresu chorób wieku dziecięcego, metod diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych stosowanych w pediatrii, student posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji opieki nad dzieckiem zdrowym,

chorym i/lub niepełnosprawnym oraz w terminalnej fazie choroby.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Psychologia, Pedagogika, Podstawy pielęgniarstwa i etyka.
wymagania wstępne: student ma wiedzę z zakresu budowy oraz funkcjonowania poszczególnych układów organizmu człowieka, rozwoju człowieka w cyklu życia, potrzeb zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W18.	wyjaśnia patofizjologię i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W3.	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach wieku dziecięcego;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W4.	zna zasady oceny stanu dziecka w poszczególnych przedziałach wiekowych;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w schorzeniach wieku dziecięcego;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad dzieckiem w zależności od stanu oraz z uwzględnieniem poszczególnych etapów rozwojowych;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W7.	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych w wykonywanych w pediatrii;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w pediatrii i ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad dzieckiem chorym i/lub niepełnosprawnym oraz w terminalnej fazie choroby;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W10.	zna zasady przygotowania dziecka i jego rodziny do samoopieki;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W11.	różnicuje reakcje dziecka i jego rodziny na chorobę i hospitalizację;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu dziecka do oddziału pediatrycznego w zależności od stanu zdrowia;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W19.	omawia patofizjologię objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W20.	charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
D.W52.	zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych;	egzamin pisemny – test uzupełnień	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			

D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U2.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia u dziecka w poszczególnych przedziałach wiekowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki w schorzeniach wieku dziecięcego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U4.	motywuje chorego i jego rodzinę do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U5.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób wieku dziecięcego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U7.	ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U10.	ocenia stan ogólny dziecka chorego w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U12.	przygotowuje dziecko do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną dziecka, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U16.	rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia w pediatrii;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U22.	prowadzi rozmowę terapeutyczną;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U26.	przekazuje informacje o stanie zdrowia dziecka chorego członkom zespołu terapeutycznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad chorym dzieckiem, : „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji” i „Proces Pielęgnowania”;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U29.	ocenia poziom bólu, reakcję dziecka chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U30.	tworzy dziecku warunki do godnego umierania;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

		zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35.	potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K4.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć
Wykład - Pediatria

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Zagadnienia medycyny społecznej w pediatrii. Uodparnianie w pediatrii. Żywność w pediatrii. Rozwój dziecka: rozwój somatyczny, rozwój psychiczny. Ocena rozwoju dziecka.	2	D.W4. D.U7.
2.	Układ krążenia: Wady wrodzone, Niewydolność serca.	2	D.W18. D.W3. D.W8.
3.	Układ oddechowy: Zakażenie górnych dróg oddechowych, Zapalenie dolnych dróg oddechowych, Mukowiscydoza.	2	D.W18. D.W3. D.W8.

4.	Układ pokarmowy: Ostra i przewlekła biegunka, Celiakia, Refluks żołądkowo-przłykowy, Choroby trzustki i wątroby, Zaburzenia czynnościowe.	2	D.W18. D.W3. D.W8.
5.	Układ moczowy: Zakażenia układu moczowego, Kłębuszkowe zapalenie nerek, Niewydolność nerek, Zespół nerczycowy, Moczenie nocne.	2	D.W18. D.W3. D.W8.
6.	Choroby otolaryngologiczne: Choroby nosa i zatok przynosowych, Choroby jamy ustnej i gardła, Zapalenie krtani.	2	D.W18. D.W3. D.W8.
7.	Schorzenia układu nerwowego: Mózgowe porażenie dziecięce, Wodogłowie, Padaczka, Upośledzenie umysłowe, Choroby nerwowo – mięśniowe.	2	D.W18. D.W3. D.W8.
8.	Choroby wydzielania wewnętrznego: Cukrzyca, Nadczynność i niedoczynność tarczycy.	2	D.W18. D.W3. D.W8.
9.	Choroby tkanki łącznej: Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów.	2	D.W18. D.W3. D.W8.
10.	Choroby układu krwiotwórczego i krwi: Choroby układu czerwokrwinkowego, Choroby układu białokrwinkowego, Skazy krwotoczne.	2	D.W18. D.W3. D.W8.
11.	Choroby wrodzone i metaboliczne: Fenyloketonuria, Galaktozemia.	2	D.W18. D.W3. D.W8.
12.	Choroby alergiczne: Atopowe zapalenie skóry, Asthma oskrzelowa.	2	D.W18. D.W3. D.W8.
13.	Choroby i stany zagrożenia życia noworodka i wcześniaka	2	D.W19.
14.	Choroby zakaźne.	1	D.W18. D.W3. D.W8.
15.	Podstawy rozpoznawania stanów chorobowych: Wywiady i badanie przedmiotowe, Semiotyka ogólna, Badania laboratoryjne, Badania rentgenowskie, Badania ultrasonograficzne, Podstawowe metody diagnostyczne w chorobach poszczególnych układów.	1	D.W5. D.W7. D.W52.
16.	Podstawy leczenia w wieku rozwojowym.	2	D.W8.
Razem godzin		30	

Wykład – Pielęgniarstwo pediatryczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Udział pielęgniarki w zmniejszaniu chorobowości, zachorowalności, wypadkowości, umieralności wśród dzieci i młodzieży.	2	D.W6. D.W9. D.W10. D.U5. D.U7.
2.	Model zawodowy pielęgniarki pediatrycznej. Udział pielęgniarki w diagnozie i leczeniu pacjenta pediatrycznego.	2	D.W8. D.W12. D.W52.
3.	Hospitalizacja, jako sytuacja trudna dla dziecka i rodziców. Reakcje dziecka i jego rodziców na chorobę i hospitalizację. Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego. Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	4	D.W11.
4.	Potrzeby dziecka chorego i/lub niepełnosprawnego.	2	D.U1. D.U2. D.U5
5.	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5.
6.	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5
7.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5
8.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5
9.	Model opieki pielęgniarstwa nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5
10.	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5
11.	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5
12.	Model opieki pielęgniarstwa nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4.

			D.U5
13.	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	3	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5
14.	Model opieki pielęgniarskiej nad wcześniakiem i noworodkiem	3	D.W20.
15.	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobami zakaźnymi.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5
16.	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych.	2	D.W52.
17.	Opieka paliatywna w pediatrii. Ból u dzieci i jego leczenie.	4	D.W9. D.W10.
Razem godzin		40	

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Pielęgnowanie wcześniaka, noworodka z wybranymi wadami i stanami chorobowymi zagrażającymi życiu.	3	D.W19. D.W20.
2.	Potrzeby dziecka chorego i/lub niepełnosprawnego.	2	D.W18. D.W3. D.W8.
3.	Choroby zakaźne wieku dziecięcego	3	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5 D.W8.
4.	Układ pokarmowy: zaburzenia czynnościowe, choroba wrzodowa, choroby trzustki i wątroby.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5 D.W8.
5.	Choroby nerwowo – mięśniowe.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5 D.W8.
6.	Nadczynność i niedoczynność tarczycy. Nadczynność i niedoczynność kory nadnerczy.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5 D.W8.
7.	Galaktozemia. Błoki metaboliczne.	2	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5 D.W8.
8.	Opieka paliatywna w pediatrii.	2	D.W9. D.W10.

9.	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych	2	D.W52.
<i>Razem godzin</i>		20	

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Ocena rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywanie testów przesiewowych, wykrywanie zaburzeń w rozwoju.	10	D.U7.
2.	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, pobiera materiał do badań diagnostycznych, ocenia stan ogólny dziecka chorego w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych.	10	D.U9. D.U10. D.U12. D.U34.
3.	Pielęgnowanie wcześniaka, noworodka z wybranymi wadami i stanami chorobowymi zagrażającymi życiu.	10	D.W19. D.W20.
4.	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
5.	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U29. D.U32. D.U33.
6.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
7.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5.

			D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
8.	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
9.	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
10.	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
11	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.

12.	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
13.	Opieka paliatywna w pediatrii. Ból u dzieci i jego leczenie. Formy wsparcia (organizacje i stowarzyszenia rodziców i dzieci).	10	D.U29. D.U30. D.U32.
14.	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego. Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33. D.W11.
15.	Udział pielęgniarki w leczeniu.	10	D.U33. D.U35.
Razem godzin		160	

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Ocena rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywanie testów przesiewowych, wykrywanie zaburzeń w rozwoju.	10	D.U7
2.	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, pobiera materiał do badań diagnostycznych, ocenia stan ogólny dziecka chorego w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych.	10	D.U9. D.U10. D.U12. D.U34.
3.	Pielęgnowanie wcześniaka, noworodka z wybranymi wadami i stanami chorobowymi zagrażającymi życiu.	10	D.W19. D.W20.
4.	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.

5.	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
6.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
7.	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
8.	Model opieki pielęgniarstwiej nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
9.	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16.

			D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
10.	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
11	Model opieki pielęgniarstwa nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
12.	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.
13.	Opieka paliatywna w pediatrii. Ból u dzieci i jego leczenie. Formy wsparcia (organizacje i stowarzyszenia rodziców i dzieci).	10	D.U29. D.U30. D.U32.
14.	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego. Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	11	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U13. D.U16. D.U26. D.U27. D.U28. D.U32. D.U33.

			D.W11.
15.	Udział pielęgniarki w leczeniu.	10	D.U33. D.U35.
<i>Razem godzin</i>		160	

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Kawalec W. Pediatria. PZWL, Warszawa 2013
2. Górnicki B., Dębiec B. Baszczyński J.: Pediatria. PZWL, Warszawa 1995.
3. Rakowska – Róziewicz D.: Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym. Czelej, Lublin 2001.

Uzupełniająca:

4. Brykczyńska M.: Pielęgniarstwo pediatryczne – zagadnienia etyczne. PZWL, Warszawa 1996.
5. Pawlaczyk B. Pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa 2014.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności*
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	390
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	60
SUMA GODZIN	470
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	17

*godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktazem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgniarstkich wg załącznik nr 1, sprzęt do nauki czynności z zakresu ratownictwa medycznego wg załącznik nr 2, sprzęt do badania fizykalnego wg załącznik nr 3, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny – test uzupełnień, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test uzupełnień składający się z 48–60 pytań obejmujący treści programowe (24–30 pytań z części klinicznej i 24–30 pytań z pielęgniarstwa) – czas rozwiązywania testu 70 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.4, D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.9, D.W.10, D.W.11, D.W.12, D.W.14, D.W.15, D.W.16, D.W.17, D.W.18, D.W.19, D.W.20.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia

(60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarstwa) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.6, D.W.10.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarstwa (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 – 7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.8, D.U.9, D.U.10, D.U.12, D.U.13, D.U.16, D.U.20, D.U.22, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.28, D.U.29, D.U.30, D.U.33, D.U.33.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych,

polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.

- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnacyjnych (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.8, D.U.10, D.U.12, D.U.13, D.U.16, D.U.20, D.U.22, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.29, D.U.30, D.U.33, D.U.33.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Tylko przekopiować gdy dotyczy przedmiotów specjalistycznych i podstaw pielęgniarstwa.

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne 6	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

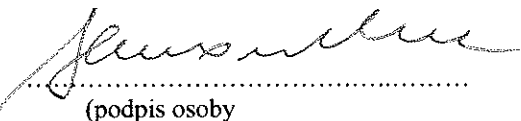
Zastępca Dyrektora

Instytutu Opieki Zdrowia

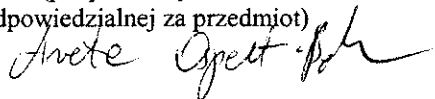
Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

dr Maria Cebulak

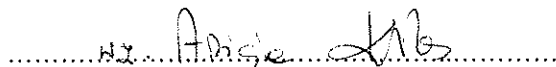
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

CHIRURGIA I PIELEŃNIARSTWO CHIRURGICZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	M 26
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	II
Semestr	III, IV
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	15
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e- mailowy prowadzących zajęcia	prof. dr hab. n. med. Sławomir Rudzki dr n. med. Marta Cebulak
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	Laboratoriu m/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe

Ogólna liczba godzin zajęć – 370	70 (30 chirurgia/ 40 pielęgniarstwo chirurgiczne)	0	20	120	160
Ogólna liczba punktów ECTS –15	4	0	1	6	4
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Toku Studiów w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział Chirurgiczny Centrum Opieki Medycznej 37-500 Jarosław ul. 3-Maja 70 lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczelnia podpisała umowę	Oddział chirurgiczny wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczelnia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student ma posiadać wiedzę na temat: metod diagnostycznych stosowanych w chirurgii, wybranych schorzeń chirurgicznych, pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach chirurgicznych oraz umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki pielęgniarstwa nad chorymi leczonymi chirurgicznie.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa, Dietetyka

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych układów i narządów człowieka, patologii poszczególnych układów i narządów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów, narządów i zmysłów, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W3.	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarzką w wybranych schorzeniach chirurgicznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
D.W4.	zna zasady oceny stanu chorego w chirurgii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie chirurgicznym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad chorym w schorzeniach chirurgicznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W7.	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych w chirurgii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w chirurgii i ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwie stosowane w opiece nad chorymi leczonymi chirurgicznie,	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W10.	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W11.	różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację na oddziale chirurgicznym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego na oddział chirurgiczny;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
D.W14.	zna zasady organizacji opieki chirurgicznej w Polsce;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład

D.W30.	zna zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
D.W31.	charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład
D.W32.	zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
D.W33.	zna kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	wykład, samokształcenie
D.W34.	wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
D.W35.	wyjaśnia działania zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład
D.W52.	zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia.	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Wykład

Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:

D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki w chorobach leczonych chirurgicznie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U4.	motywuje chorego i jego rodzinę do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U5.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób chirurgicznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U10.	ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych	obserwacja studenta demonstrującego	zajęcia praktyczne,

	stosowanych w chirurgii i powikłań pooperacyjnych,;	umiejętność	praktyki zawodowe
D.U11.	doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U.12.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U19.	prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego,	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U21.	pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomią;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U24.	prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta po zabiegach chirurgicznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U25.	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego	zajęcia praktyczne, praktyki

		umiejętność	zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad chorym: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji” (w formie elektronicznej);	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U29.	ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę – „Proces pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	odpowiedź ustna, obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	obserwacja postawy studenta	wykład, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K3.	przestrzega wartości, powinności i sprawności	obserwacja postawy	zajęcia praktyczne,

	moralnych w opiece;	studenta	praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K9.	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja postawy studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – chirurgia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	
1.	Badania diagnostyczne w chirurgii.	3	D.W5. D.W7. D.W52.
2.	Zakażenia w chirurgii.	2	D.W33.
3.	Postępowanie po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia.	2	D.W4.
4.	Urazy narządu ruchu: rany, stłuczenia, złamania, skręcenia – przyczyny, metody postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	2	D.W3. D.W34.
5.	Działania diagnostyczno – terapeutyczne u pacjenta po urazie mechanicznym (głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kręgosłupa, kości miednicy) i termicznym (oparzenia, odmrożenia).	4	D.W3. D.W34.
6.	Metody operacyjne w ramach chirurgii ogólnej i urazowej.	2	D.W31.

7.	Ostre stany chirurgiczne: krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego, niedrożność przewodu pokarmowego, ostre zapalenie trzustki, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, rozlane zapalenie otrzewnej – postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	4	D.W3. D.W34.
8.	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach układu pokarmowego wymagających leczenia chirurgicznego.	4	D.W3. D.W34.
9.	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach tarczycy wymagających leczenia chirurgicznego.	2	D.W3. D.W34.
10.	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u pacjentów z rakiem piersi.	3	D.W3. D.W34.
11.	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach naczyń tętniczych i żylnych.	2	D.W3. D.W34.
<i>Razem godzin</i>		30	

Wykład – Pielęgniarstwo chirurgiczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	
1.	Specyfika pracy pielęgniarki na oddziale chirurgicznym. Proces pielęgnowania chorego leczonego metodami zabiegowymi.	3	D.W. D.W11. D.W14.
2.	Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych i opieka nad pacjentem po wykonaniu badań – zadania pielęgniarki.	3	D.W5. D.W7. D.W12.
3.	Zadania pielęgniarki w przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.	4	D.W4. D.W9. D.W12. D.W32.
4.	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia. Pielęgnowanie ukierunkowane na zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.	2	D.W. D.W8. D.W9. D.W10. D.W33.
5.	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w chirurgii jednego dnia i opieka po zabiegu.	2	D.W6.
6.	Żywnienie chorych w chirurgii, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych	2	D.W30.
7.	Pielęgnowanie chorego w opatrunku gipsowym i na wyciągu.	2	D.W3.

8.	Opieka pielęgniarska nad chorym z urazem czaszkowo-mózgowym.	2	D.W3.
9.	Opieka pielęgniarska nad chorym z urazem klatki piersiowej.	2	D.W3.
10.	Opieka pielęgniarska nad chorym z urazem kręgosłupa i rdzenia kręgowego.	2	D.W3.
11.	Opieka pielęgniarska nad chorym z chorobą oparzeniową.	2	D.W3.
12.	Opieka pielęgniarska nad chorymi w ostrych stanach chirurgicznych: krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego, niedrożność przewodu pokarmowego, ostre zapalenie trzustki, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, rozlane zapalenie otrzewnej.	4	D.W3.
13.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wybranymi chorobami układu pokarmowego wymagającymi leczenia chirurgicznego.	4	D.W3. D.W35.
14.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wybranymi chorobami tarczycy wymagającymi leczenia chirurgicznego.	2	D.W3.
15.	Opieka pielęgniarska nad chorym z rakiem piersi.	2	D.W3.
16.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami naczyń tętniczych i żylnych.	2	D.W3.
Razem godzin		40	

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	
1.	Przygotowanie pacjenta leczonego metodami zabiegowymi do badań diagnostycznych (badania: fizykalne, biochemiczne, radiologiczne, ultrasonograficzne, endoskopowe).	5	D.W4. D.W7.
2.	Planowanie działań profilaktycznych zapobiegających powikłaniom pooperacyjnym bliższym i dalszym w zależności od oceny stanu chorego, schorzenia i rodzaju zabiegu.	5	D.W33.
3.	Program edukacji chorego operowanego z powodu chorób naczyń tętniczych i żylnych (uwzględnienie stanu ogólnego, rodzaju schorzenia).	5	D.W10.
4.	Zadania pielęgniarki w profilaktyce zakażeń w oddziałach chirurgicznych.	5	D.W31. D.W33.
Razem godzin		20	

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	
1.	Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki na oddziale chirurgicznym.	5	D.W4. D.W5. D.W6. D.K8.
2.	Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i zespołem terapeutycznym.	5	D.K5. D.K7. D.K10.
3.	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta hospitalizowanego na oddziale	10	D.K3.

	chirurgicznym.		D.K4.
4.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta na oddział chirurgiczny.	10	D.W6. D.K6.
5.	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	10	D.U1. D.K6.
6.	Znajomość etiologii, objawów i sposobów leczenia wybranych chorób chirurgicznych.	15	D.K2.
7.	Znajomość badań diagnostycznych w chirurgii, wskazań do ich zlecenia. Wystawianie skierowań na badania diagnostyczne. Interpretacja wyników badań.	5	D.U9. D.U10. D.U12. D.U34.
8.	Rozpoznanie potrzeb/ problemów pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego.	10	D.U20. D.U29. D.K1. D.K6.
9.	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta ze schorzeniami wymagającego leczenia chirurgicznego.	10	D.U5. D.U21. D.U24. D.U32. D.K1. D.K6.
10.	Udział w procesie terapeutycznym pacjenta ze schorzeniami chirurgicznymi – wykonywanie zleceń lekarskich.	10	D.U11. D.U19. D.U27. D.U33. D.K6.
11.	Dokumentowanie świadczeń opieki pielęgniarskiej.	10	D.U13. D.U25. D.U28.
12.	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	10	D.U3. D.U4.
13.	Omówienie przebiegu zajęć praktycznych (ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych).	10	D.K2. D.K9.
Razem godzin		120	

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	
1.	Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki na oddziale chirurgicznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego sprawujących opiekę nad pacjentem.	10	D.K7. D.K10.
2.	Uczestniczenie w przyjęciu chorego na oddział chirurgiczny.	10	D.K6.
3.	Ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wykonywania pomiarów, rozmowy z pacjentem oraz analizy dokumentacji.	20	D.U1.
4.	Przygotowanie pacjenta wymagającego leczenia chirurgicznego do badań diagnostycznych, asystowanie lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych. Opieka pielęgniarska nad pacjentem po badaniach diagnostycznych.	20	D.U9. D.U10. D.U12. D.U34. D.K1. D.K6.
5.	Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia.	10	D.W6. D.K6.
6.	Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem po zabiegu operacyjnego z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia.	20	D.U3. D.K6.
7.	Udział pielęgniarki w procesie terapeutycznym pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego. Podawanie leków różnymi drogami wg Indywidualnej Karty Zleceń.	20	D.U11. D.U19. D.U27.

			D.U33. D.U35. D.K6.
8.	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjentów ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego, planowanie opieki, jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	20	D.U5. D.U20. D.U21. D.U24. D.U29. D.U32. D.K1. D.K6.
9.	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta w formie elektronicznej.	10	D.U13. D.U28.
10.	Przekazywanie informacji o stanie pacjenta członkom zespołu terapeutycznego, w tym pisanie raportów.	10	D.U13. D.U28. D.K8.
11.	Omówienie realizacji praktyk zawodowych (ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych).	10	D.K2. D.K9.
Razem godzin		160	

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Głuszek S. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu. Wyd. CZELEJ, Lublin 2008.
2. Kapała W.: Pielęgniarstwo w chirurgii. Wyd. CZELEJ, Lublin 2006
3. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2006.

Uzupełniająca:

1. Fibak J. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów. Wyd. PZWL, Warszawa 1996.
2. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2012.
3. Tuszewski M.: Chirurgia przewodu pokarmowego z elementami pielęgniarstwa. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 1995.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności*
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	350
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	70
SUMA GODZIN	450
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	15

*godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, studium przypadku, pokaz z instruktążem, ćwiczenia, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, procedury, standardy, skale do oceny stanu zdrowia.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, w semestrze III - w sesji zimowej z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Część kliniczna i pielęgniarstwo – test jednokrotnego wyboru składający się z 30 – 45 pytań obejmujących treści programowe (czas rozwiązywania testu 30–45 minut).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W9., D.W10., D.W11., D.W12. D.W14. D.W30., D.W31., D.W32., D.W33., D.W34., D.W35, D.W52.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Test jednokrotnego wyboru składający się z 30 pytań obejmujących treści programowe (czas rozwiązywania testu 30 minut).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W5., D.W.6, D.W7., D.W9., D.W10., D.W33.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą procesu pielęgnowania dla wybranego pacjenta udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji w wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć praktycznych.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarstwa (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny

planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).

- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U1., D.U3., D.U4., D.U5., D.U9., D.U10. D.U11., D.U12., D.U13., D.U19., D.U20., D.U21., D.U24., D.U25., D.U26., D.U27., D.U29., D.U32., D.U33, D.U34, D.U35.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie

Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

- 4). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności wymienionej w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych,

polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.

- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgnarskich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U1., D.U3., D.U4., D.U5., D.U9., D.U10. D.U11., D.U12., D.U13., D.U19., D.U20., D.U21., D.U24., D.U25., D.U26., D.U27., D.U28., D.U29., D.U32., D.U33, D.U34, D.U35.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych

				problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie).

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu(nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Regulamin kształcenia praktycznego dostępny na stronie www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju Koordynatora kształcenia praktycznego (na parterze budynku).

Stanisław Rucha

Alaf

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

Zastępca Dyrektora Instytutu Ochrony Zdrowia
Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu
M. Dziechciaż
dr n. o zdr. Małgorzata Dziechciaż

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

.....
na: Bogusław Kles

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA I PIELĘGNIARSTWO POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-27
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	II
Semestr	III, IV
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	8
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	doc. PWSTE, dr Irena Brukwicka
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	Laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 200	60 (20 położnictwo, ginekologia/ 40 pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne,)	0	20	80	40
Ogólna	2	0	1	4	1

liczba punktów ECTS – 8					
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Kształcenia w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział Położniczo-ginekologiczny w Centrum Opieki Medycznej ul. 3-Maja 70 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczelnia podpisała umowę	Oddział Położniczo-ginekologiczny wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczelnia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: zaburzeń funkcjonowania i fizjologii układu rozrodczego, metod diagnostycznych w położnictwie i ginekologii, najczęściej występujących chorób ginekologicznych i zaburzeń występujących w kresie ciąży, pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach układu rozrodczego, zaburzeniach występujących w okresie ciąży stanowiących zagrożenie dla matki i płodu oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi ginekologicznie, nad kobietą w ciąży oraz w trakcie porodu.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Interna, Chirurgia, Pediatria, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu rozrodczego, patologii układu rozrodczego, farmakologii stosowanej w położnictwie i ginekologii, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W2.	charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych u ciężarnych, rodzących, noworodka	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań	wykład

	i pacjentek oddziału ginekologicznego;	opisowych	
D.W3.	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach układu rozrodczego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W4.	zna zasady oceny stanu pacjentek w położnictwie i ginekologii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie położniczo- ginekologicznym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W7.	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych w wykonywanych w położnictwie i ginekologii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w położnictwie i ginekologii ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwie stosowane w opiece nad pacjentkami w położnictwie i ginekologii;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W10.	zna zasady przygotowania pacjentek do samoopieki;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W11.	różnicuje reakcje chorego na choroby i hospitalizację w oddziale ginekologicznym;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu rodzącej , położnicy i pacjentki ginekologicznej do oddziału położniczo- ginekologicznego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W14.	zna zasady organizacji opieki położniczo- ginekologicznej w Polsce;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W19.	omawia patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W20.	charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań	wykład

		opisowych	
D.W21.	wyjaśnia cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W22.	charakteryzuje mechanizm i okresy porodu fizjologicznego;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W23.	zna zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej i położu;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W24.	identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
D.W25.	zna rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych;	egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru z elementami pytań opisowych	wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki w położnictwie i ginekologii;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U4.	motywuje pacjentki i ich rodziny do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U5.	prowadzi profilaktykę powikłań w położnictwie i ginekologii;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U10.	ocenia stan ogólny pacjentek w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U12.	przygotowuje pacjentki do badań diagnostycznych pod względem psychicznym i fizycznym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjentek, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

D.U.16.	rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia w położnictwie i ginekologii;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo– pielęgniacyjnego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U22.	prowadzi rozmowę terapeutyczną;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U25.	prowadzi, dokumentuje bilans płynów;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U26.	przekazuje i informację o stanie pacjentek, położnic, noworodka członkom zespołu terapeutycznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U27.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad pacjentką, położnicą, noworodkiem: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji”;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U34.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U35.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

		samoocena studenta	
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentką, położnicą, noworodkiem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć

Wykład – Położnictwo, ginekologia

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, przygotowanie do rodzicielstwa.	2	D.W21. D.W5. D.W9. D.W10. D.U22.
2.	Przygotowanie kobiety w ciąży i jej rodziny do porodu .	4	D.W2. D.W23. D.W5. D.W9. D.W10. D.W23. D.U22.
3.	Metody diagnostyczne ciąży fizjologicznej i ciąży wysokiego ryzyka .	3	D.W2. D.W4. D.W5.

			D.U25.
4.	Problemy zdrowotne kobiet w wieku przekwitania.	2	D.W4. D.W3. D.W24. D.W10. D.W11. D.U22.
5.	Patologia narządu rodneho, stany zapalne, zakażenia.	3	D.W3. D.W4. D.W24. D.W5. D.W8. D.W10. D.W12. D.W24. D.U25.
6.	Nieplodność.	2	D.W3. D.W5. D.W8. D.W10. D.W12.
7.	Schorzenia nowotworowe narządu rodneho.	2	D.W24. D.W8. D.W9. D.W10. D.W11. D.U25.
8.	Schorzenia nowotworowe gruczołu piersiowego.	2	D.W24. D.W8. D.W9. D.W10. D.W11.
<i>Razem godzin</i>		20	

Wykład – Pielęgniarstwo położniczo- ginekologiczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Opieka okołoporodowa- postępowanie położnicze i pielęgnacyjne w porodzie przedwczesnym, fizjologicznym, powikłanym, cięciu cesarskim.	6	D.W5. D.W23. D.W8. D.W9. D.W10. D.W12. D.W14. D.W22. D.W23. D.U22. D.U25. D.U26.

2.	Pielęgowanie wcześniaka i noworodka po porodzie.	5	D.W8. D.W9. D.W19. D.W20.
3.	Opieka nad położnicą w porożu fizjologicznym i powikłanym.	6	D.W4. D.W5. D.W8. D.W9. D.W10. D.W12. D.W23. D.U22.
4.	Pielęgowanie kobiety po operacji ginekologicznej.	6	D.W4. D.W5. D.W8. D.W9. D.W10. D.W11. D.W12. D.U22. D.U25.
5.	Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, przygotowanie do rodzicielstwa.	5	D.W21. D.W10. D.U22.
6.	Profilaktyka przeciwnowotworowa- rola i zadania pielęgniarki/ położnej.	6	D.W8. D.W9. D.W10. D.U22.
7.	Przygotowanie pacjentki do badań w położnictwie i ginekologii.	6	D.W25. D.W7. D.W9. D.W10. D.U22.
Razem godzin		40	

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Umieralność okołoporodowa.	-	D.W19. D.W20.
2.	Szkoła rodzenia.	-	D.W21 D.W22. D.W23 D.U22.
3.	Poród bliźniaczy.	-	D.W19. D.W20.

4.	Higiena kobiety ciężarnej.	-	D.W21 D.W22. D.W23 D.U22.
Razem godzin		20	

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale położniczo- ginekologicznym.	8	D.U1. D.U9. D.U26.
2.	Nawiązanie kontaktu z pacjentkami, położnicami, rodziną i personelem.	8	D.U1. D.U3. D.U4. D.U5. D.U22. D.U26.
3.	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej i praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale położniczo- ginekologicznym.	2	D.U22. D.U26. D.U26. D.K1.D.K4.D. K5.D.K6.D.K 7.D.K8. D.K10.
4.	Uczestniczenie w przyjęciu rodzącej w oddział.	2	D.U1. D.U9. D.U13. D.U22. D.U28.D.U26.
5.	Opieka nad położnicą w IV okresie porodowym: a) obserwacja położnicy pod kątem wystąpienia powikłań poporodowych: - stan psychiczny, - krwawienie z dróg rodnych, b) pomiar parametrów życiowych, c) utrzymywanie kontaktu werbalnego i pozawerbalnego z położnicą. d) opieka w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych, przygotowanie do badań	4	D.U1. D.U5. D.U9. D.U12. D.U.16. D.U20. D.U28. D.U32. D.U33.
6.	Opieka nad położnicą w oddziale położniczym: a) transport położnicy na oddział położniczy, b) pielęgnowanie położnicy w zależności od stanu: - z naciętym, pękniętym lub nienaruszonym kroczem, - nauka prawidłowej techniki karmienia piersią lub nadzór nad karmieniem, - pomoc przy toalecie, - obserwacja involucji macicy, - obserwacja odchodów z dróg rodnych, - edukacja położnicy w zakresie diety, higieny połogu, ćwiczeń usprawniających, życia seksualnego, powrotu do pracy. -przygotowuje i podaje leki różnymi drogami na zlecenie lekarza - prowadzi profilaktykę powikłań w położnictwie i ginekologii; - prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki w położnictwie i ginekologii; - rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia w położnictwie i ginekologii;	6	D.U1. D.U3. D.U5. D.U9. D.U.16. D.U20. D.U22. D.U28. D.U32. D.U33.
7.	Uczestniczenie w wypisaniu położnicy z oddziału położniczego.	2	D.U1. D.U3. D.U13. D.U22. D.U28.

			D.U35.
8.	Uczestniczenie w przyjęciu noworodka w oddział.	2	D.U1. D.U9. D.U13. D.U28.
9.	Opieka nad noworodkiem donoszonym: a) kąpiel noworodka, b) przewijanie noworodka, c) karmienie noworodka, d) nadzór nad karmieniem wykonywanym przez matkę, e) edukacja matek na temat korzyści wynikających z karmienia naturalnego.	12	D.U1. D.U3. D.U5. D.U9. D.U.16. D.U20. D.U22. D.U32. D.U33.
10	Uczestniczenie w opiece nad wcześniakiem.	10	D.U1. D.U5. D.U9. D.U20. D.U32. D.U33.
11	Uczestniczenie w wypisaniu noworodka z oddziału.	4	D.U1. D.U13 D.U28. D.U35.
12	Przyjęcie pacjentki w oddział ginekologiczny.	2	D.U1. D.U3. D.U9. D.U13. D.U20. D.U28.
13	Przygotowanie pacjentki do badań.	4	D.U1. D.U9. D.U10. D.U12. D.U27. D.U34.
15	Przygotowanie pacjentki do zabiegu operacyjnego.	4	D.U1. D.U5. D.U9.
15	Opieka nad pacjentką po zabiegu operacyjnym.	6	D.U1. D.U3. D.U4. D.U5. D.U9. D.U10. D.U32. D.U33.
16	Uczestniczenie w wypisaniu pacjentki z oddziału ginekologicznego: a) edukacja w zakresie diety, b) edukacja w zakresie dalszego trybu życia pop operacji.	4	D.U1. D.U3. D.U4. D.U5. D.U13. D.U20. D.U28. D.U35.
Razem godzin		80	

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	Kod efektu kształcenia
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad kobietą ciężarną, rodzącą, położnicą i kobietą ze schorzeniami ginekologicznymi.	4	D.U4. D.U9. D.U26.
2.	Rola pielęgniarki w zapobieganiu i ograniczaniu zakażeń wewnątrzszpitalnych. Zasady postępowania na rzecz zapobiegania powikłaniom podczas pielęgnowania, diagnozowania i leczenia.	4	D.U3. D.U5. D.U9. D.U20. D.U26. D.U27. D.U33.
3.	Przyjęcie rodzącej, noworodka i pacjentki w oddział,	12	D.U5. D.U9. D.U28.
4.	Udział w procesie diagnozowania oraz przygotowania do badań diagnostycznych.	12	D.U5. D.U9. D.U10. D.U12. D.U27. D.U34.
5.	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta w formie elektronicznej	8	D.U13. D.U26. D.U28.
Razem godzin		40	

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Bremborowicz G.H.: Położnictwo dla położnych i pielęgniarek. PZWL, Warszawa 2001.
2. Słomko Z.: Poród. PZWL, Warszawa 2000.
3. Biczysko R.: Cięża u chorej kobiety. PZWL, Warszawa 1999.

Uzupełniająca:

1. J Troszyński M.: Położnictwo. Ćwiczenia. Podręcznik dla studentów Medycyny. PZWL, Warszawa 2003.
2. Alexander J.: Nowoczesne położnictwo. PZWL, Warszawa 1998, Lublin 2000.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo- ginekologiczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności*
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	200
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	65

SUMA GODZIN	285
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	8

*godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgniarzkich wg załącznik nr 1, sprzęt do badania fizykalnego wg załącznik nr 3, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny cząstkowy – test wielokrotnego wyboru, w semestrze III - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test cząstkowy po każdym wykładzie wielokrotnego wyboru składający się z 11-15 pytań obejmujący treści programowe (połowa pytań z części klinicznej i połowa pytań z pielęgniarstwa) – czas rozwiązywania testu 20 minut.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.2, D.W.3, D.W.4, D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.9, D.W.10, D.W.11, D.W.12, D.W.14, D.W.19, D.W.20, D.W.21, D.W.22, D.W.23, D.W.24, D.W.25,.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.3, D.W.6, D.W.10.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 6). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarstwa (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.9, D.U.10, D.U.12, D.U.13, D.U.16, D.U.20, D.U.22, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.28, D.U.32, D.U.33, D.U.34, D.U.35.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarstwa (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.9, D.U.10, D.U.12, D.U.13, D.U.16, D.U.20, D.U.22, D.U.25, D.U.26, D.U.27, D.U.28, D.U.32, D.U.33.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegłe i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegłe, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania e-learningu (nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

Trena Mlaikova

(podpis osoby

odpowiedzialnej za przedmiot)

Zastępca Dyrektora
Instytutu Ochrony Zdrowia
Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-
Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza
Celed
dr Marta Cebul

(podpis Dyrektora Instytutu/

Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

na Anicie Kles

(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

GERIATRIA I PIELĘGNIARSTWO GERIATRYCZNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa modułu kształcenia / przedmiotu	Geriatrycja i pielęgniarstwo geriatryczne
Kod modułu kształcenia / przedmiotu	D-32
Nazwa jednostki prowadzącej moduł kształcenia/ przedmiot	Instytut Ochrony Zdrowia
Studia	
Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma kształcenia	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez studenta	Licencjat pielęgniarstwa
Moduł kształcenia / przedmiot	
Rodzaj modułu kształcenia	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów	II
Semestr	III, IV
Liczba punktów kredytowych ECTS (zawarta w planie studiów)	8
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mailowy prowadzących zajęcia	prof. dr hab. Janusz Schabowski dr n. med. Edyta Guty
Język wykładowy	Polski

Forma i wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych, liczba punktów ECTS oraz miejsce realizacji zajęć

Forma zajęć	wykład	laboratorium/ ćwiczenia*	samokształcenie	zajęcia praktyczne	praktyki zawodowe
Ogólna liczba godzin zajęć – 235	60 (30 geriatrycja, 30 pielęgniarstwo geriatryczne.)	0	20	80	80
Ogólna liczba punktów ECTS – 8	1	0	1	4	2
Miejsce realizacji zajęć	Instytut Ochrony Zdrowia ul. Czarnieckiego 16 37-500 Jarosław lub inna sala wykładowa wyznaczona przez Dział Kształcenia w harmonogramie zajęć		Według decyzji studenta	Oddział Psychogeriatryi SPZOZ ul. Kościuszki 18 37-500 Jarosław lub w innym podmiocie leczniczym z którym Uczennia podpisała umowę	Oddział Psychogeriatryi/ Geriatryi/ ZOP/ZOL wybrany przez studenta w podmiotach leczniczych z którymi Uczennia podpisała umowę
Strona www dla przedmiotu					

*Podkreślić właściwą formę zajęć.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Cel (cele) modułu kształcenia / przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat: zaburzeń geriatrycznych, metod diagnostycznych w geriatric, najczęściej występujących chorób wieku podeszłego, pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach geriatrycznych oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi geriatrycznie.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa, Interna i pielęgniarstwo internistyczne.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności poszczególnych układów, patologii układów, mechanizmach farmakologii i farmakokinetyki, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia i form realizacji zajęć dydaktycznych

Kod efektu kształcenia określony w standardzie kształcenia dla kierunku: Pielęgniarstwo	Po zakończeniu modułu / przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia absolwent potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:			
D.W4.	zna zasady oceny stanu chorego w geriatric;	przeprowadzenie KOG na wybranej osobie starszej	Wykład
D.W5.	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie geriatric;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W6.	zna zasady planowania opieki nad chorym w geriatric;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W52	zna rodzaje i zasady zlecenia badań diagnostycznych	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W8.	charakteryzuje grupy leków stosowane w geriatric i ich działanie terapeutyczne z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W9.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorymi geriatric;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W10.	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W11.	różnicuje reakcje chorego na choroby i hospitalizację w oddziale geriatric/ ZOL/ZOP;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W12.	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału geriatric/ ZOL/ZOP;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W13.	charakteryzuje proces starzenia się w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
D.W14.	zna zasady organizacji opieki geriatric w	egzamin pisemny –	Wykład

	Polsce;	krótkie ustrukturyzowane pytania	
D.W15.	różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji;	egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania	Wykład
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U2.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w wieku podeszłym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U3.	prowadzi poradnictwo o zakresie samoopieki w schorzeniach wieku podeszłego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U4.	motywuje chorego i jego rodzinę do wejścia do grup wsparcia społecznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U5.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób geriatrycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U9.	pobiera materiał do badań diagnostycznych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
D.U12.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem psychicznym i fizycznym;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U13.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;	zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U.18.	instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U20.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo- pielęgnacyjnego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U22.	prowadzi rozmowę terapeutyczną;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U26.	przekazuje i informację o stanie chorego członkom zespołu terapeutycznego;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U28.	prowadzi dokumentację opieki nad chorym: „Kartę Obserwacji”, „Indywidualną Kartę Zleceń”, „Kartę Gorączkową”, „Indywidualną Kartę Pielęgnacji”;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
D.U32.	dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, zaliczenie pisemne na ocenę - „Procesu pielęgnowania”	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.U33.	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami na zlecenie lekarza;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:			
D.K1.	szanuje godność i autonomię osób powierzonych	obserwacja studenta	zajęcia praktyczne,

	opiece;	demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	praktyki zawodowe
D.K4.	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K5.	przestrzega praw pacjenta;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K6.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K7.	przestrzega tajemnicy zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K8.	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
D.K10.	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe

Treści programowe/Treści kształcenia w każdej formie zajęć
Wykład – Geriatria

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	
1.	Wyjaśnienie pojęć geriatria, granice wieku starczego, odrębności biologiczne i psychologiczne organizmu staroego człowieka.	2	D.W13
2.	Mechanizmy przyczynowe starzenia się.	2	D.W13
3.	Zmiany starcze ważniejszych układów narządowych w aspekcie morfologii, fizjologii i kliniki.	4	D.W13
4.	Cukrzyca wieku podeszłego.	2	D.W15
5.	Schorzenia ukl. krążenia występujące u osób w wieku podeszłym – nadciśnienie tętnicze, miażdżyca.	2	D.W15
6.	Zespoły otępienne.	2	D.W15
7.	Zespoły parkinsonowskie.	2	D.W15
8.	Nietrzymanie moczu i stolca.	2	D.W15
9.	Depresja wieku podeszłego.	2	D.W15
10.	Zaburzenia równowagi.	2	D.W15
11.	Zaburzenia wzroku i słuchu.	2	D.W15
12.	Rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych w geriatrii	2	D.W52
13.	Zasady farmakoterapii stosowanej u osób starszych	4	D.W8
Razem godzin		30	

Wykład – Pielęgniarstwo geriatryczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	
1.	Organizacja opieki nad populacją w wieku powyżej 65 roku życia	2	D.W14
2.	Problemy zdrowotne i psychospołeczne osób w starszym wieku.	1	D.W13
3.	Metody zapobiegania następstw starości.	1	D.W13
4.	Planowanie opieki nad pacjentami/podopiecznymi w zależności, jaką reprezentują postawę wobec starości.	1	D.W5 D.W6 D.W9 D.W10
5.	Specyfika opieki nad pacjentem w oddziale geriatrycznym, w zakładzie opiekuńczo – leczniczym i DPS.	2	D.W11 D.W12
6.	Zapoznanie z metodami oceny sprawności psycho -fizycznej osób po 65 roku życia – Kompleksowa Ocena Geriatryczna.	2	D.W11 D.W12
7.	Odrębności przygotowania i przeprowadzania oraz rodzaje badań diagnostycznych wykonywanych u osób w wieku podeszłym.	1	D.W52A
8.	Postępowanie pielęgnacyjne i profilaktyczne w stanach zagrożenia życia w geriatrici.	1	D.W4 D.W6 D.W9 D.W10
9.	Dietetyka wieku starczego.	2	D.W5 D.W6 D.W9 D.W10
10.	Udział pielęgniarki w ocenie ryzyka niedożywienia u pacjentów geriatrycznych.	1	D.W5 D.W6 D.W9 D.W10
11.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku z rozpoznaną cukrzycą/ stopą cukrzycową.	2	D.W5 D.W6 D.W9 D.W12
12.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku ze schorzeniami ukł.krążenia – miażdżycą.	2	D.W5 D.W6 D.W9 D.W10
13.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku z zespołami otepiennymi.	2	D.W5 D.W6 D.W9 D.W10
14.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku w zespołach parkinsonowskich.	2	D.W5 D.W6 D.W9 D.W10
15.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku z depresją	2	D.W5 D.W6 D.W9 D.W10
16.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku w zależności od postaci nietrzymania moczu.	2	D.W5 D.W6 D.W9 D.W10
17.	Planowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku z zaburzeniami równowagi/po przebytych upadkach	2	D.W5 D.W6 D.W9 D.W10
18.	Pielęgnowanie pacjenta z zaburzeniami ze strony narządu słuchu.	1	D.W5

			D.W6 D.W9 D.W10
19.	Pielęgnowanie Pacjenta z zaburzeniami ze strony narządu wzroku.	1	D.W5 D.W6 D.W9 D.W10
Razem godzin		30	

Samokształcenie

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	
1.	Ocena zapotrzebowania na opiekę pielęgnacyjną i socjalną osób w wieku podeszłym	-	D.W5 D.W6
2.	Wsparcie społeczne w schorzeniach geriatrycznych.	-	D.W5 D.W6
3.	Zjawisko przemocy wobec osób starszych.	-	D.W5 D.W6
4.	Profilaktyka zespołów otępiennych	-	D.W5 D.W6
Razem godzin		20	

Zajęcia praktyczne

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale geriatrycznym, zakładzie opiekuńczo- leczniczym i DPS.	8	D.W14 D.U1
2.	Nawiązywanie kontaktu z pacjentami.	8	D.U1
3.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta na oddział geriatryczny lub DPS.	8	D.U9 D.U12
4.	Zebranie informacji o pacjencie.	8	D.U1
5.	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta w podeszłym wieku.	8	D.U2 D.U20
6.	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarstwa wobec pacjenta.	8	D.U4 D.U15
7.	Uczestniczenie w procesie leczenia i rehabilitacji.	8	D.U10 D.U20 D.U22 D.U26 D.U33
8.	Dokumentowanie świadczonej opieki pielęgniarstwa.	8	D.U13 D.U28
9.	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	8	D.U3 D.U4 D.U18
10.	Opracowanie standardów opieki nad pacjentami w zależności od stanu zdrowia.	8	D.U32
Razem godzin		80	

Praktyki zawodowe

Lp.	Opis treści kształcenia	L. godz.	
1.	Poznanie specyfiki pracy w oddziale geriatrycznym/ZOL/ZOP/DPS.	10	D.W14
2.	Zapoznanie się z rolami poszczególnych członków zespołu terapeutycznego.	10	D.W14
3.	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta na oddział geriatryczny, do zakładu opiekuńczo leczniczego bądź DPS –u.	10	D.U1 D.U9 D.U12
4.	Rozpoznanie potrzeb problemów pielęgnacyjnych u pacjentów.	10	D.U1 D.U2
5.	Wskazania do badań diagnostycznych u osób w starszym wieku	5	D.U9 D.U12
6.	Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	10	D.U4 D.U5 D.U28
7.	Uczestniczenie w procesie leczenia i rehabilitacji.	10	D.U18 D.U20 D.U22 D.U26 D.U33
8.	Przygotowanie pacjenta do powrotu do środowiska domowego.	5	D.U3 D.U4 D.U18
9.	Opracowanie standardów opieki.	10	D.U32
Razem godzin		80	

Zalecana literatura

Podstawowa:

1. Wieczorkowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, Wyd. Lek. PZWL Warszawa 2015
2. Kędziora-Kornatowska K., Muszałik M.: Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Wyd. Czelej, Lublin 2007
3. Cybulski M., Krajewska-Kułąk E.: Opieka nad osobami starszymi. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2016
4. Kachaniuk H. Pielęgniarska opieka nad osobami starszymi. Wyd RABE. 2011

Uzupełniająca:

1. Błaszczak R., Dominiak I., Wojtczak A.: Pielęgniarstwo geriatryczne. Wyd edumetriq Sopot 2016
2. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A. Geriatria z elementami gerontologii ogólnej. Wyd. VIA MEDICA Gdańsk 2007.
3. Kędziora-Kornatowska K., Muszałik M., Skolmowska E.: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej, Wyd. PZWL, Warszawa 2010.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w godzinach oraz punktach ECTS

Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	
Forma aktywności	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności*
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	220
Praca własna studenta – samokształcenie	20
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	60
SUMA GODZIN	300
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU / PRZEDMIOTU	8

*godziny lekcyjne, czyli 1 godzina oznacza 45 minut.

Metody dydaktyczne

Metody kształcenia – wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktazem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia kliniczne, film, zajęcia praktyczne.

Środki dydaktyczne

Laptop, rzutnik multimedialny, tablica, sprzęt do odtwarzania nośników elektronicznych, procedury, standardy, plansze, skale do oceny stanu zdrowia, wzory dokumentowania badania, sprzęt do nauki czynności pielęgniarstwa wg załącznik nr 1, sprzęt do nauki czynności z zakresu ratownictwa medycznego wg załącznik nr 2, sprzęt do badania fizykalnego wg załącznik nr 3, opisy przypadków.

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1). Egzamin pisemny – egzamin pisemny – krótkie ustrukturyzowane pytania, w semestrze V - w sesji zimowej.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów z egzaminu – poprawnych odpowiedzi).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Krótkie ustrukturyzowane pytania; 45–60 pytań obejmujący treści programowe (20–25 pytań z części klinicznej i 40–35 pytań z pielęgniarstwa) – czas pisania 120 minut.
Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.5, D.W.6, D.W.7, D.W.8, D.W.9, D.W.10, D.W.11, D.W.12, D.W.13, D.W.14, D.W.15, D.W.16, D.W.17, D.W.52
- 2) Przeprowadzenie KOG na wybranej osobie starszej.
Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu D.W.4,

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej, z pracy napisane na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 9 pkt. z 15 pkt. możliwych do osiągnięcia (60% na 100%).

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
 - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – 0-2 pkt.
 - prawidłowy i logiczny układ treści – 0-2 pkt.
 - jasność i zrozumiałość treści – 0-2 pkt.
 - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – 0-3 pkt.
 - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 3, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,0) – 0-2 pkt.
 - właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii – 0-2 pkt.
 - estetyka pracy – wydruk komputerowy strona 1 opracowania wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, całość pracy zszyta z 1 stroną zszywkami – 0-2 pkt.
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W.5, D.W.6

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2). Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką”

(na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.

- 4). Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- 5). Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarzkich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.U.1, D.W.2, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.8, D.U.9, D.U.12, D.U.18, D.U.20, D.U.22, D.U.26, D.U.28, D.U.32, D.U.33.

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2). Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3). Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta (przypadku klinicznego) udokumentowanego wg wzoru wydawanego przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub dostępnego na stronach internetowych.
- 4). Zaliczy na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną umiejętności wymienione w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 5). Oddanie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku) lub w innym terminie wyznaczonym przez tę osobę.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student w czasie praktyk zawodowych wykonuje pod opieką opiekuna praktyk zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Opiekun praktyk sprawdza efekty kształcenia obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.
- 2). Kryteria oceny „Procesu pielęgnowania”: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarzkich (0-3 pkt.), umiejętność wyznaczania celów opieki (0-1 pkt.), umiejętność sporządzania planu opieki (0-3 pkt.), umiejętność realizacji i oceny planu opieki (0-3 pkt.)
- 3). Ocenę pozytywną za opracowany na piśmie „Proces pielęgnowania” uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5,0).
- 4). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: : D.U.1, D.W.2, D.U.3, D.U.4, D.U.5, D.U.8, D.U.9, D.U.13, D.U.18, D.U.20, D.U.22, D.U.26, D.U.28, D.U.32, D.U.33.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Kategoria efektu kształcenia dla modułu/ przedmiotu	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena: 3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował	Student ma zadowalający	Student ma duży	Student ma

	wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje bieżąco i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bez uwag co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane bieżąco, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarskiego, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarskiego, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarskiego, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarskiego, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarskiego, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarskiego, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b- learningu (nauczanie mieszane)

Informacje dodatkowe (np. gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.).

„Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu” dostępny na stronach www.pwste.edu.pl

Dokumentacja obowiązująca na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych dostępna u w pokoju „Specjalisty w zakresie prac związanych z dydaktyką” (na parterze budynku).

Janusz Szubanski

Anty Głuch

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

Zastępca Dyrektora
Instytutu Badań i
Państwowej Wyższej Szkoły Technicznej i Ekonomicznej
m. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

Celsof
dr Maria Cebulak

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Imię i nazwisko przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

nr. Aneta Kles
.....
(podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej)

Sylabus (Karta Przedmiotu)

opis modułu kształcenia

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE OGÓLNE			
Nazwa przedmiotu (modułu) kształcenia Wychowanie Fizyczne			Kod przedmiotu (modułu): E-02
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:		Instytut Ochrony Zdrowia	
Nazwa kierunku studiów i poziom kształcenia:		Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia	
Nazwa specjalności/specjalizacji:			
Język wykładowy: polski	Rodzaj modułu kształcenia:	Praktyczny	
Rok studiów: II,III	Semestr: III, V	Liczba punktów ECTS zawarta w planie studiów: 2	Data aktualizacji sylabusu: 11.12.2017r.
Forma weryfikacji efektów kształcenia oraz zasady zaliczania przedmiotu:		Ocena końcowa jest wypadkową: aktywnego uczestnictwa w zajęciach, umiejętności ruchowych oraz posiadanej wiedzy.	
Instytut (Zakład) odpowiedzialny za przedmiot:		Studium Wychowania Fizycznego	
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców)/prowadzących zajęcia:		mgr Jolanta Makarowska, mgr Krzysztof Gruszczyński, mgr Artur Świątek	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30 zimowy + 30 letni	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):	Praca własna studenta 5	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	65	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Cel (cele) modułu/przedmiotu kształcenia:			
1. Przygotowanie studentów do samodzielnego programowania i prowadzenia wybranych form zajęć rekreacyjnych.			
2. Podniesienie poziomu sprawności fizycznej studentów oraz ich wiedzy praktycznej i teoretycznej związanej z aktywnością ruchową.			
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):			
Podstawowa wiedza i umiejętności z wychowania fizycznego; podstawowa sprawność i wydolność fizyczna			
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych dla modułu kształcenia i odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów. UWAGA:			
Dzielimy efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu) na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych; każdy moduł (przedmiot) nie musi obejmować wszystkich trzech kategorii efektów kształcenia.			
Symbol efektów kształcenia modułu*	Po zakończeniu modułu (przedmiotu) i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia student w kategorii:	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów #	
	Wiedzy - zna i rozumie		
K_W01	Student zna różne formy i dyscypliny rekreacyjne oraz możliwości i sposoby prowadzenia zajęć rekreacyjnych z osobami w różnym wieku i o różnej sprawności fizycznej.		

K_W02	Student posiada wiadomości będące podstawą działania profilaktycznego w rekreacji i promocji zdrowia.	
Umiejętności - potrafi		
K_U01	Student zdobędzie umiejętności planowania, programowania oraz prowadzenia zajęć rekreacyjnych z różnymi grupami wiekowymi.	
K_U02	Student nabędzie umiejętności ruchowe niezbędne w różnych przejawach działalności ludzkiej, tj. rekreacyjnej, sportowej oraz służącej zdrowiu.	
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K_K01	Student posiada dyspozycje osobowościowe motywujące i wychowujące do świadomego uczestnictwa w rekreacji ruchowej oraz poglądy i przekonania wiążące się z kulturą fizyczną.	

* kod modułu kształcenia,

efekty kształcenia dla kierunku studiów (np. K_W01, K_U01, ..)

W- wiedza, U- umiejętności, K- kompetencje społeczne

01, 02... - numer efektu kształcenia

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od modułu, liczba efektów kształcenia zawierała się w przedziale: 4-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI KSZTAŁCENIA I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA MODUŁOWYCH

Treści kształcenia (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści kształcenia	Opis treści kształcenia	Forma zajęć	Liczba godzin	Odniesienie do efektów kształcenia modułu
		wykład		
		ćwiczenia		
TK-01	Omówienie programu nauczania i zasad oceniania z przedmiotu. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w czasie wykonywania ćwiczeń obowiązujących na obiektach sportowych PWSTE w Jarosławiu.		2	K_W01
TK-02	Marszobiegi w terenie z wykonywaniem zadań sprawnościowych. Mała zabawa biegowa w terenie z pokonywaniem naturalnych przeszkód		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01

TK-03	Doskonalenie techniki wykonywania kozłowania, rzutów, chwytów w marszu i biegu. Gra szkolna w piłkę ręczną		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-04	Prezentacja poprawnej techniki wykonywania ćwiczeń na poszczególnych przyrządach w siłowniach sportowych. Objasnienie i pokaz zasad technik asekuracji samodzielnej i współwiczającego. Samodzielne wykonywanie ćwiczeń na poszczególnych stanowiskach.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-05	Ćwiczenia kształtujące koordynację ruchową i wytrzymałość w terenie indywidualne z współwiczającym i w grupie.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-06	Doskonalenie podań piłki w miejscu i biegu. Przyjęcie piłki dolnej łopatką kija, stopą, podeszwą i strzały na bramkę - unihokej.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-07	Wykonywanie ćwiczeń wzmacniających siłę mięśni ramion, klatki piersiowej, pleców, barków, nóg i brzucha z pomocą sztangi, hantli i maszyn specjalistycznych.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-08	Przewroty pojedyncze i łączone w przód z odbicia dwu i jednonoż - gimnastyka. Doskonalenie techniki wykonywania przewrotów z marszu i rozbiegu.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-09	Nauka i doskonalenie techniki odbić piłki sposobem górnym i dolnym. Doskonalenie techniki wykonywania stałych fragmentów gry w piłce siatkowej.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-10	Ćwiczenia zwiększające i kształtujące siłę dużych grup mięśniowych na obwodzie stacijnym. Samodzielne wykonywanie ćwiczeń naprzemiennie z partnerem metodą body building.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-11	Nauka i doskonalenie techniki prowadzenia piłki w marszu i biegu. Podania sytuacyjne strzały na bramkę z miejsca i z biegu - piłka nożna.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-12	Doskonalenie technik niezbędnych w grze w tenisa stołowego. Zapoznanie z przepisami sędziowskimi i zasadami prowadzenia gry.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-13	Doskonalenie techniki wykonywania stałych fragmentów gry w piłkę koszykową. Gra uproszczona, szkolna i właściwa w piłkę koszykową.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-14	Nauka i doskonalenie technik gry stosowanych w grze w tenisa ziemnego. Zagrywka sposobem dolnym i tenisowym oraz odbiór piłki forhendem i behendem.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
TK-15	Gry i zabawy rekreacyjne z wykorzystaniem różnych przyborów i przyrządów, ringo, kometka, unihoc i inne. Zapoznanie z zasadami prowadzenia gry. Podsumowanie i ocena pracy grupy.		2	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02, K_K01
		laboratorium		
		seminarium		

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa przedmiotu (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. T. Maszczak- Metodyka wychowania fizycznego, AWF Warszawa 2004r.
2. J. Wołyniec- Przepisy zespołowych gier sportowych w zakresie podstawowy, BK Wrocław 2006r.
3. A. Bator, A. Buła, L. Stanek- Popularne gry rekreacyjne, AWF Kraków 2002r.
4. T. Stefaniak - Atlas uniwersalnych ćwiczeń siłowych. Wrocław 2002r.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

1. J. Talaga- Atlas ćwiczeń A - Z sprawności fizycznej, Ypsilon Warszawa 1998r.
2. Z. Stawczyk - Ćwiczenia ogólnorozwojowe. Poznań 2001r.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA B-LEARNINGU

BRAK

III. INFORMACJE DODATKOWE

Odniesienie modułowych efektów kształcenia i treści kształcenia do form zajęć i metod oceniania

Symbol efektu kształcenia dla modułu	Symbol treści kształcenia realizowanych w trakcie zajęć	Formy zajęć i metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów kształcenia *	Metody weryfikacji osiągnięcia założonego modułowego efektu kształcenia #
WIEDZA			
K_W01	TK-02 – TK-15	Ćwiczenia	Projekt
K_W02	TK-02 – TK-15	Ćwiczenia	Projekt
UMIĘJĘTNOŚCI			
K_U01	TK-02 – TK-15	Ćwiczenia	aktywne uczestnictwa w zajęciach, umiejętności ruchowe
K_U02	TK-02 – TK-15	Ćwiczenia	aktywne uczestnictwa w zajęciach, umiejętności ruchowe
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_K01	TK-01 – TK-15	Ćwiczenia	Projekt

Metody weryfikacji osiągnięcia założonego modułowego efektu kształcenia powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia opisanych efektów kształcenia.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności *
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	60
w tym liczba godzin z praktyk zawodowych realizowanych w uczelni (wg planu studiów)	
Praca własna studenta #	5
SUMA GODZIN	65

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS *	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU/ PRZEDMIOTU	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim	2	
	Liczba punktów ECTS przypisana praktykom zawodowym, jeśli formą zajęć dla tego przedmiotu są praktyki zawodowe		
	Praca własna studenta		

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min.

przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu,...

KRYTERIA OCENIANIA I WYMAGANIA EGZAMINACYJNE

Np. Na ocenę dostateczną student ma wiedzę i potrafi: 80% frekwencja, zaangażowanie na zajęciach, dostateczna wiedza na temat form rekreacji.

Na ocenę dobrą student ma wiedzę i potrafi: 90% frekwencja, zaangażowanie na zajęciach, znajomość różnych form rekreacji oraz gier zespołowych.

Na ocenę bardzo dobrą student ma wiedzę i potrafi: 100% frekwencja, zaangażowanie na zajęciach, duża wiedza na temat różnych form rekreacji oraz gier zespołowych, udział w zawodach AZS.

Kryteria różnicowania ocen w powiązaniu ze stopniem realizacji efektów kształcenia muszą być: precyzyjne i czytelne.

Kierownik
Studium Wychowania Fizycznego
PWSTE w Jarosławiu
mgr Anna Świątek

.....
(podpis osoby
odpowiedzialnej za przedmiot)

Zastępca Dyrektora
Instytutu Ochrony Zdrowia
Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu
dr Maria Cebulak

.....
(podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika jednostki organizacyjnej)

Podpis przewodniczącego Komisji Dydaktycznej:

NZ: Alicja Kłos
.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

Uwaga:

Stosowany system oceny efektów kształcenia powinien być dostępny dla studenta.

